

De vaste commissie voor Defensie heeft een aantal vragen voorgelegd aan de Minister van Defensie over de Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Defensie (X) voor het jaar 2019 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (Kamerstuk 35 350 X, nr. 1).

De voorzitter van de commissie,
Aukje de Vries

De griffier van de commissie,
De Lange

Nr.	Vraag
1	Hoe verhoudt de begrotingswijziging zich met het feit dat steeds meer Nederlanders slachtoffer worden van islamitisch geweld, zoals o.a. de gruwelijke aanvallen op Nederlandse kinderen door barbaren met een islamitische achtergrond? Bewijst deze toename dat uw beleid faliekant faalt en er sprake is van grove taakverwaarlozing? Zo nee, waarom niet?
2	Hoe verhoudt de begrotingswijziging zich met het feit dat steeds meer Nederlanders slachtoffer worden van drugscriminelen, zoals o.a. de verschrikkelijke vergismoorden? Bewijst deze toename dat uw beleid faliekant faalt en er sprake is van grove taakverwaarlozing? Zo nee, waarom niet?
3	Hoe verhoudt de begrotingswijziging zich met het feit dat niet de politie, maar criminelen steeds vaker de dienst uitmaken op straat? Bewijst deze ontwikkeling dat uw beleid faliekant faalt en er sprake is van grove taakverwaarlozing? Zo nee, waarom niet?
4	Hoe verhoudt de begrotingswijziging zich met het feit dat Defensie wekelijks -de afgelopen tijd welhaast dagelijks- negatief in het nieuws komt vanwege verschrikkelijke wanordelijkheden, zoals o.a. chroom-6, CARC, PX10, burnpits, hitteletsels, bliksemletsel, sabotage, onveilig munitiebeheer, kledingtekort en vreselijke gewelds- en misbruikincidenten? Bewijzen deze wanordelijkheden dat uw beleid faliekant faalt en er sprake is van grove taakverwaarlozing? Zo nee, waarom niet?
5	Kunt u aangeven of, en zo ja in welke mate, mutaties verband houden met Europese defensiesamenwerkingsverbanden? Kunt u daarbij ook aangeven waaruit deze Europese defensiesamenwerkingsverbanden bestaan, welke budgettaire en beleidsmatige gevolgen deze teweegbrengen en welke redenen hieraan ten grondslag lagen? Zo nee, waarom niet?
6	Kunt u aangeven of, en zo ja in welke mate, mutaties verband houden met buitenlandse missies, zoals o.a. de zandbakmissie in schurkenstaat Tsjaad? Kunt u daarbij ook aangeven waaruit deze buitenlandse missies bestaan, welke budgettaire en beleidsmatige gevolgen deze teweegbrengen en welke redenen hieraan ten grondslag lagen? Zo nee, waarom niet?
7	Kunt u aangeven of, en zo ja in welke mate, mutaties verband houden met de aanschaf en instandhouding van materiaal met (mogelijke) gezondheidsgevaren? Kunt u ook aangeven waaruit dit materiaal bestaat, welke (mogelijke) gezondheidsgevaren dit zijn en welke redenen ten grondslag lagen aan de aanschaf en instandhouding van dit materiaal? Zo nee, waarom niet?
8	Kunt u aangeven of, en zo ja in welke mate, mutaties verband houden met diversiteitsmaatregelen? Kunt u daarbij ook aangeven waaruit deze diversiteitsmaatregelen bestaan, welke budgettaire en beleidsmatige gevolgen deze teweegbrengen en welke redenen hieraan ten grondslag lagen? Zo nee, waarom niet?
9	Kunt u aangeven of, en zo ja in welke mate, mutaties verband houden met milieu en klimaatmaatregelen, zoals o.a. Urgenda en de stikstofuitspraak? Kunt u daarbij ook aangeven waaruit deze milieu en klimaatmaatregelen bestaan, welke budgettaire en beleidsmatige gevolgen deze teweegbrengen en welke redenen hieraan ten grondslag lagen? Zo nee, waarom niet?

- Nr. Vraag**
- 10 Kunt u, naar aanleiding van de vermelding in de memorie van toelichting «De belangrijkste mutaties worden in onderstaande tabellen weergegeven en daarna toegelicht. Voor een gedetailleerdere toelichting wordt verwezen naar de toelichting», een gedetailleerdere toelichting en cijfermatige onderbouwing geven van elke mutatie, nu Defensie uitpuilt in wanordelijkheden en een doofpotcultuur? Kunt u daarbij ook aangeven waaruit elke mutatie bestaat, welke budgettaire en beleidsmatige gevolgen deze teweegbrengen en welke redenen hieraan ten grondslag liggen? Zo nee, waarom niet?
- 11 Kunt u uiteenzetten of er sprake is van onderrealisatie en hoeveel?
- 12 Waarom is gekozen voor een incidentele oplossing voor het dekken van de toegenomen exploitatiekosten, gelet op het structurele karakter van de problematiek?
- 13 Wat zijn de oorzaken en gevolgen van de € 100 miljoen extra onderuitputting op de materieelinvesteringen ten opzichte van de begroting 2020?
- 14 Is het mogelijk dat later besloten wordt deze onttrokken € 100 miljoen niet of niet volledig terug te brengen naar het investeringsbudget? Of is al besloten dat het teruggaat?
- 15 Wat is uw plan om om te gaan met de oplopende kosten instandhouding en achterstanden bij het aanvullen van voorraden? Hebt u daarvoor een structurele bijdrage voorzien? Zo ja, waar is die ondergebracht?
- 16 Hoe beoordeelt u de € 100 miljoen aan onderrealisatie bij de investeringen, in relatie tot de € 300 miljoen, die bij de begroting voor 2020 al van 2019 doorgeschoven is naar latere jaren? Waarom gaat u niet in op oorzaken en gevolgen en of er bovenop de € 400 miljoen tot nu toe nog meer onderrealisatie wordt verwacht?
- 17 Is het mogelijk dat bij 1e suppletioire begroting 2020 besloten wordt dat de nu aan het investeringsbudget onttrokken € 100 miljoen niet of niet volledig zal teruggaan naar het investeringsbudget, of is reeds besloten dat het teruggaat?
- 18 Uit welke budgetten zal de onttrokken € 100 miljoen de komende jaren weer worden toegevoegd aan de investeringsmiddelen, aangezien de problematiek van oplopende instandhoudingskosten en het aanvullen van voorraden mogelijk ook de komende jaren nog zal bestaan?
- 19 Hoe denkt u de komende jaren om te gaan met de oplopende kosten voor instandhouding en de achterstanden bij het aanvullen van voorraden, aangezien hiervoor in de 2e suppletioire begroting alleen incidenteel geld wordt vrijgemaakt?
- 20 In hoeverre is het investeringsprogramma al in gevaar nu er, na de € 700 miljoen die weggehaald is voor het vastgoed, nog eens € 100 miljoen weggehaald wordt en er bovendien sprake lijkt van een structureel probleem van grote achterstanden in onderhoud bij materieel en infrastructuur, die tijd en geld kosten om op te lossen? Hoe anders is dit op te lossen dan met méér geld voor Defensie?
- 21 Wat is de reden dat € 75,5 aan de Defensiebegroting wordt toegevoegd om «de betrouwbaarheid en continuïteit van de digitale veiligheid te waarborgen»? Welke analyse ligt hieraan ten grondslag? Waar zal dit geld concreet aan worden uitgegeven?
- 22 Worden (delen van) de € 75,5 miljoen ten behoeve van digitale veiligheid toegevoegd aan de budgetten van het Defensie Cyber Commando en/of de MIVD? Zo ja, hoeveel extra budget betekent dit per organisatie?
- 23 Is de € 75,5 miljoen die aan de Defensiebegroting wordt toegevoegd structureel of incidenteel?

- Nr. Vraag**
- 24 Is (een deel van) de € 75,5 miljoen die aan de Defensiebegroting wordt toegevoegd bedoeld voor het (doorzetten of stopzetten van) het programma Grensverleggende IT (GrIT)? Zo ja, welk deel?
- 25 Indien de toegevoegde € 75,5 miljoen voor digitale veiligheid structureel geld betreft, waarom heeft u er dan voor gekozen dit niet per begroting van 2020 te regelen? Verwacht u dit bedrag nog in 2019 te kunnen besteden?
- 26 Voor welke concrete zaken wordt de € 12,6 miljoen, die is toegevoegd aan de Defensiebegroting, in het kader van crisisbeheersing en versterking maritieme grenzen van het Caribisch gebied ingezet? Wordt een deel van dit geld gebruikt om de search en rescue capaciteit in de wateren rond de ABC-eilanden te vergroten? Zo ja, welk deel? Zo nee, waarom niet?
- 27 Waarom is het internationale samenwerkingsverband voor het onderhoud van de M-fregatten gestopt? Waarom levert dit Nederland geld op?
- 28 Zijn er consequenties van het stopzetten van de internationale samenwerking bij het onderhoud van de M-fregatten, bijvoorbeeld voor de kosten van het onderhoud of voor de verwerving van de nieuwe M-fregatten? Zo ja, welke?
- 29 Wat zijn de onvoorziene kosten op het terrein van digitale veiligheid waar in de Najaarsnota € 75,5 miljoen voor beschikbaar wordt gesteld?
- 30 Zal Defensie de € 75,5 miljoen voor digitale veiligheid nog in 2019 uitgeven? Voor welke defensieprojecten is het geld voor digitale veiligheid bestemd?
- 31 Welk internationaal samenwerkingsverband voor onderhoud aan M-fregatten is beëindigd en met welk(e) land(en)?
- 32 Wat zijn de consequenties van het beëindigen van het internationaal samenwerkingsverband voor het toekomstige onderhoud en de kosten daarvan?
- 33 Heeft het beëindigen van het internationaal samenwerkingsverband voor onderhoud aan M-fregatten consequenties voor het project Vervanging M-fregatten? Zo ja, welke?
- 34 Kunt u toelichten waaruit de versterking van de maritieme grenzen van Aruba, Bonaire en Curaçao ter waarde van € 2,2 miljoen precies bestaat? Hoe lang duurt de uitvoering van deze werkzaamheden?
- 35 Wat houden de maatregelen in het kader van crisisbeheersing binnen het Koninkrijk, ter waarde van € 10,4 miljoen, precies in?
- 36 Voor welk doel is de toevoeging van de € 75,5 miljoen voor digitale veiligheid precies bedoeld? Waar kan bij de verantwoording in mei worden teruggezien welke problemen zijn opgelost?
- 37 Kunt u uiteenzetten waarom de post geheime uitgaven die aan missies zijn gerelateerd zo plotseling € 8 miljoen euro hoger uitviel dan vorig jaar begroot? Waaraan is dat precies besteed? Waarom is daarvan € 7,9 miljoen euro gebruikt uit de post crisisbeheersingsoperaties? Waaruit is het overige geld gebruikt?
- 38 Is er iets veranderd in de tijdsplanning voor de vervanging van de M-fregatten? Zo ja, wat?
- 39 Wat zijn de praktische en politieke gevolgen van het beëindigen van het internationaal samenwerkingsverband voor de M-fregatten?
- 40 Waarom is het project Defensie Operationeel Kledingsysteem vertraagd en wat zijn de gevolgen daarvan? Hoe draagt dit bij aan de voortdurende problemen op het gebied van kleding en uitrusting, zoals deze door het personeel ervaren worden?

- Nr. Vraag**
- 41 Heeft de toekenning van valutacompensatie consequenties gehad voor de investeringsplanning? Zo ja, welke consequenties voor welke projecten?
- 42 Kunt u schematisch aangeven voor welke materieelprojecten de compensatie voor valutaschommelingen is verhoogd en met hoeveel geld? Hoe worden deze additionele kosten gedekt?
- 43 Uit welke middelen is de valutacompensatie van € 158,5 miljoen voor het project F-35 en de valutacompensatie voor andere projecten gefinancierd, aangezien dit hoger is dan wat in de valutareserve beschikbaar was, te weten € 46,4 miljoen?
- 44 Hoeveel valutacompensatie is in 2019 in totaal toegevoegd aan de budgetten voor andere projecten dan het project Verwerving F-35? Heeft de toekenning van valutacompensatie consequenties gehad voor de investeringsplanning? Zo ja, welke consequenties voor welke projecten?
- 45 Wat behelzen de onvoorziene kosten ten bate van «betrouwbaarheid en continuïteit van de digitale veiligheid», waarvoor 75,5 miljoen euro beschikbaar moest worden gesteld in de najaarsnota 2019?
- 46 Wanneer wordt de valutareserve, die nu uitgeput is, weer aangevuld? Indien dit nog niet voorzien is, hoe verhoudt zich dit tot de ambitie uit het regeerakkoord om de voorspelbaarheid en schokbestendigheid van de Defensiematerieelbegroting te vergroten, zoals een specifieke prijsindex of een structurele oplossing voor valutaschommelingen?
- 47 Kunt u nader ingaan op de overheveling van budget bij CLAS als gevolg van de lage vullingsgraad naar uitgaven voor instandhouding en materieel? Waarom gaat dit geld niet naar inzet van reservisten? Waar elders is sprake van onderuitputting bij personeelsuitgaven en hoe wordt dit ingezet?
- 48 Welke gevolgen heeft het te laag inschatten van het initiële budget voor munitie – en het feit dat het niet langer mogelijk is om de levensduur van een deel van de oude voorraad te verlengen – voor oefeningen en trainingen de komende tijd, gelet ook op bestel- en levertijden voor munitie? Hoeveel oefeningen kunnen er niet doorgaan en welke gevolgen heeft dit voor het herstel van de basisgereedheid?